

Disciplinärende - godkände revisorn A-son

Revisorsinspektionen ger godkände revisorn A-son en varning.

1 Inledning

Revisorsinspektionen har underrättats om att godkände revisorn A-son har underkänts i FAR:s kvalitetskontroll och har därför öppnat detta disciplinärende.

Revisorsinspektionen har utrett A-sons revision i två aktiebolag. Detta beslut behandlar ett av dessa bolag, nedan benämnt *bolaget*, för räkenskapsåret 2014-07-01–2015-06-30.

Revisorsinspektionen har tagit del av bolagets årsredovisning och A-sons revisionsberättelse för det aktuella räkenskapsåret. Revisionsberättelsen avvek inte från standardutformningen.

2 Revisorsinspektionens utredning

Av dokumentationen framgår att styrelsen daterade årsredovisningen den 30 december 2015. A-son åsatte sin revisionsberättelse samma datum. I dokumentationen finns även ett inte undertecknat årsstämmoprotokoll med detta datum. Också i ett fastställelseintyg på årsredovisningen angavs att årsstämman hade hållits den 30 december 2015.

Vid Revisorsinspektionens genomgång av dokumentationen har följande iakttagelser gjorts.

- Import av bokföringsdata till revisionsverktyget har gjorts den 18 januari 2016.
- I stort sett samtliga granskningsåtgärder anges i arbetsprogrammen vara utförda den 18 januari 2016.
- Noteringar i arbetspapper som är gjorda under granskningen är daterade efter datum för avgivande av revisionsberättelsen, exempelvis den 15 och 18 januari 2016.
- Den övergripande revisionsstrategin är daterad den 18 januari 2016.
- Vissa av bolagets bokslutsbilagor har upprättats den 16 och 17 januari 2016.
- En kundreskontra per balansdagen som A-son har använt i sin granskning är uttagen den 5 januari 2016.
- En kundreskontra avseende nästkommande räkenskapsår som han har använt i sin granskning är uttagen den 4 januari 2016.
- Den senaste versionen av balans- och resultatrapport för det aktuella räkenskapsåret har tagits ut den 28 januari 2016.
- Uppgifter från Bolagsverkets näringslivsregister avseende förekomst av ställda säkerheter i bolaget har tagits ut från registret den 17 januari 2016.
- Verifikationslista och huvudbok som har använts i granskningen har tagits ut den 18 januari 2016.
- Skatteberäkningen för bolaget är daterad den 14 januari 2016.
- A-sons slutkontroll av årsredovisningen har tagits ut den 27 januari 2016.

- Ett skriftligt uttalande från företagsledningen är daterat den 26 januari 2016.

3 A-sons uppgifter

A-son har uppgett följande.

Bokslutet gjordes av en redovisningsbyrå och den påbörjade arbetet med detta i november år 2015. Han var med vid denna start och det gjordes en planering som innebar att årsredovisningen skulle vara klar för revision i mitten av december månad år 2015.

Redovisningsbyråns arbete med bokslutet blev fördröjt och årsredovisningen blev inte helt färdigställd förrän i början av januari år 2016. Hans revisionsarbete utfördes i slutet av december och i början av januari månad. Revisionen avslutades i början av januari månad 2016.

Eftersom förseningen enbart var några dagar in på det nya året ansåg han inte att det fanns skäl att ändra datumet för hans påskrift av årsredovisningen och revisionsberättelsen. Han påtalade dock för klienten och redovisningsbyrån allvaret i att upprättandet av årsredovisningen hade blivit fördröjt till början av januari. Han bedömde att skadan för bolaget av att han lämnade en avvikande revisionsberättelse var för stor med hänsyn till på vilket sätt arbetet hade fördröjts. Om arbetet med bokslutet inte hade påbörjats i november år 2015 och han inte hade haft löpande kontakt med klienten fram till dess att årsredovisningen blev slutligt färdigställd hade han avgett en avvikande revisionsberättelse på grund av för sent avlämnad årsredovisning. Men detta var ett specifikt fall där arbetet med bokslut och årsredovisning var i gång, allt material höll på att bearbetas men det blev en fördröjning.

Han färdigställer ofta dokumentationen av en revision efter revisionens avslutande. En revisor har alltid tid på sig att upprätta arbetspapper i det revisionsverktyg som används. Han färdigställer under den tiden sin revisionsdokumentation så att den uppfyller lag- och kvalitetskrav på vad som ska finnas efter en avslutad revision. Datumerna för dokumenten i revisionsverktyget är alltså inte relevanta för en bedömning av när arbetet är utfört. Dessa datum motsvarar när han färdigställde dokumentationen och inte när han utförde granskningen. Även slutliga bokslutsbilagor skrivs ut av redovisningsbyrån efter revisionens avslutande.

Hans slutkontrollistor fylls i betydligt senare än när revisionen avslutas i samband med att han gör en fullständig kvalitetskontroll av granskningen i syfte att kontrollera att han inte har missat något vid revisionen. När det gäller skriftligt uttalande från företagsledningen så skrivs detta tyvärr ut för sent ibland. När han gör sin kvalitetskontroll över den utförda granskningen kan han upptäcka att uttalandet inte har undertecknats och datumet för uttalandet kan då bli senare än det datum då han avgav sin revisionsberättelse. Han har sett detta dokument som något som ska finnas vid hans kvalitetskontroll och skrivas under av klienten om något försäkrings- eller skadeståndsärende skulle uppstå i hans verksamhet.

4 Revisorsinspektionens bedömning och val av disciplinär åtgärd

Dateringen av en revisionsberättelse bör enligt god revisionssed ligga i omedelbar eller nära anslutning till granskningsarbetets avslutande. I revisionsberättelsen får alltså inte anges ett datum som infaller innan revisorn har avslutat granskningsarbetet.¹ Enligt International Standards on Auditing (ISA) 700 *Bilda sig en uppfattning och uttala sig om finansiella rapporter* p. 49 ska en revisionsberättelse dateras tidigast det datum när revisorn har inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga bevis som grund för revisorsuttalandet om årsredovisningen, däribland bevis för att alla delar och upplysningar som utgör årsredovisningen har upprättats samt att de med vederbörlig befogenhet att göra det har försäkrat att de har tagit ansvar för årsredovisningen.² Detta ansvar försäkras företagsledningen genom ett skriftligt uttalande till revisorn i enlighet med ISA 580 *Skriftliga uttalanden* p. 10.

Av utredningen framgår bl.a. följande. A-son har själv uppgett att årsredovisningen färdigställdes och revisionen avslutades först i början av januari 2016. Utredningen i ärendet visar också att väsentliga moment i granskningen inte avslutades förrän flera veckor efter den tidpunkt då revisionsberättelsen är daterad.

¹ Jfr 9 kap. 29 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551).

² Motsvarande krav fanns vid tidpunkten för A-sons revisionsarbete i p. 41 samma ISA.

A-son har för det aktuella bolaget och räkenskapsåret avgett en revisionsberättelse med en datering som ligger i tiden före det datum när han hade avslutat revisionen. Vidare har han godtagit att styrelsen har avgett en årsredovisning med en datering som ligger i tiden före det datum när årsredovisningen var upprättad. Han har av dessa skäl åsidosatt god revisionssed. Det som han har anfört om skälen för dateringarna medför ingen annan bedömning. Det framgår av hans egna uppgifter att den felaktiga dateringen var en medveten åtgärd.

A-son har i ovan nämnda avseenden åsidosatt sina skyldigheter som revisor och ska därför med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelas en disciplinär åtgärd. Det som läggs honom till last är allvarligt eftersom han både har godtagit att årsredovisningen åsattes ett felaktigt datum och själv avgav sin revisionsberättelse med en datering som ligger i tiden före det datum när han hade avslutat revisionen. Han ska därför, med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen, ges en varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsinspektionen genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit justitierådet Sten Andersson, ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, advokaten Helena Dandenell, auktoriserade revisorn Magnus Fredmer, redovisningsexperten Claes Norberg, rådgivaren Charlotte Sandart och lektorn Jessica Östberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt avdelningsdirektören Philip Lagerling samt revisionsdirektören Mathias Byström, som har föredragit ärendet, varit närvarande.

Sten Andersson

Mathias Byström

Hur man överklagar, se bilaga.